

עמותת כספי "מרור" קולקטיביים ישראל

משרד: שדרות יהודית 10, תל אביב, ת.ד. 57271, תל אביב, 61572

טל': 03-6241775; פקס: 03-6241774

דוא"ל: scmi@netvision.net.il

אתר אינטרנט: www.scmi.org.il

תל אביב, אוגוסט 2013, אלול תשע"ג.

דיווח שנתי והחלטות על בקשות של סבב שנים עשר שהתקבלו עד 31.10.2012

הסבר ראשי תיבות

ראשי תיבות בהולנדית של המילה מרור:

Maror = Morele Aansprakelijkheid Roof en Rechtsherstel

Stichting Maror-gelden Overheid = SMO עמותה לכספי מרור ממשלתיים

Stichting Afhandeling Maror-gelden = SAMO

Stichting Platform Israël = SPI

סבב: תקופה להגשת בקשות להקצבה

מבוא

עמותת SCMI מוכרת בארץ מ 2.8.2004 על ידי רשם התאגידים כחברה זרה. מטרת העמותה הן להשיג, לנהל ולחלק כספי מרור עבור מטרת קולקטיביות בישראל למען הקהילייה ההולנדית-יהודית.

ההנהלה של העמותה מורכבת מלפחות תשעה חברים שהם נציגים של ארגונים מוכרים בקהילייה ההולנדית בישראל וכן לפחות שלושה חברים בלתי תלויים, ז"א שאינם חברי הנהלה בארגון כלשהו בקהילייה ההולנדית. ההנהלה הנוכחית מונה תשעה חברים שהם נציגים של ארגונים ושלושה חברים בלתי תלויים. בנוסף מונו ע"י הארגונים ממלאי מקום למקרה שנבצר מחבר להשתתף בישיבת ההנהלה. בפועל מתקשים הארגונים במינוי ממלאי מקום.

ההנהלה דנה בבקשות להקצבה שמוגשות לה עד ל-31 באוקטובר כל שנה. הבקשות שמוגשות לאחר תאריך זה אינן מטופלות. ארגון רשאי להגיש בקשה להקצבה לתקופה של עד שנתיים. הבקשה יכולה להתייחס לשנתיים החל מאחד בינואר של השנה שבאה מיד אחרי כן או לחלופין ניתן להגיש את הבקשה שנה מראש. ההנהלה מחליטה על הבקשות להקצבה בהתאם לתקנון, סדרי ההקצבה וקווי המדיניות.

לארגון ניתנת הזכות לערער על החלטות ההנהלה בפני וועדת ערעורים שחבריה אינם חברים בהנהלה של ארגון בקהילייה ההולנדית.

ארגונים שקיבלו הקצבה מחויבים בדיווח ביניים על ניצול הכספים וכן דיווח סופי לאחר סיום הפרויקט שלמענו נתבקשה ההקצבה.

מבין חברי ההנהלה נבחרות שלוש ועדות:

- הועד המנהל שמורכב מיו"ר, מזכיר, הגזבר וחבר נוסף בהנהלה. תפקיד הועד המנהל הנו טיפול בעניינים השוטפים של העמותה.
- ועדת המעקב שתפקידה לעקוב אחרי ניצול הכספים לפי ייעודם ולדאוג לתשלום ההקצבות.
- ועדת הכספים שתפקידה לעקוב מקרוב אחר ניהול הכספים המושקעים באמצעות שתי חברות השקעה. פרטים על העמותה נמצאים באתר: www.scmi.org.il

הרכב ההנהלה בסבב ה-12

בסבב זה ההנהלה הייתה מורכבת מתשעה נציגים של הארגונים הבאים: אילה, אלה, ארגון עולי הולנד, בית יוליאנה, בית יולס, יד דוידס, העמותה לחקר יהדות הולנד, ניני צ'ופ וקרן מלגות. כמו כן ישנם שלושה חברים "בלתי תלויים". איתמר אנגלסמן הביע נכונות להצטרף להנהלת SCMI כנציג העמותה לחקר יהדות הולנד. איתמר, איש פיננסי, חזר לא מכבר משהות ארוכה בחו"ל. מינויו נכנס לתוקף ב 23 בנובמבר 2012. בגלל כישוריו נבחר איתמר פה אחד ע"י חברי ההנהלה לתפקיד הגזבר. ע"מ ללמוד ולבצע את תפקידו, ביקש את עדו היימנס, ללוות אותו עד סוף הסבב הנוכחי. יש לציין שאיתמר מצטרף למועדון של חברי הנהלה, בנייהם של הדור הראשון של ניצולי שואה הולנדים בארץ. רחל פיש, נציגת בית יוליאנה הודיעה שלא תוכל להמשיך בתפקידה ובמקומה מונה ברנד (יששכר) אלבורג, אחד ממייסדי SCMI, אשר הידע והניסיון שצבר יהיו ללא ספק לברכה עבור SCMI. ההנהלה קיימה 9 ישיבות, שלוש התקיימו בבית יוליאנה בהרצליה והיתר בחדר הישיבות המחודש בשדרות יהודית בתל אביב.

בקשות שהוגשו והקצבות שהוענקו

הוגשו 20 בקשות ע"י 8 ארגונים. שני ארגונים החליטו למשוך את בקשותיהם, סה"כ ל- 4 פרויקטים. לגבי 16 בקשות התקבלו החלטות, מתוכן נדחו 3 כיוון שכבר בסבב הקודם הוענקו לארגון ההוא הקצבות לשנים 2013-2014. לגבי 13 בקשות הוחלט להעניק הקצבות.

סה"כ עלות הפרויקטים שהוגשו לסבב זה הייתה 9,812,500 ₪. מסכום זה הארגונים ביקשו 5,914,500 ₪ תמיכה מכספי מרור. ל 13 (+ ערעור אחד) הבקשות שהתקבלו הוענקו 2,811,500 ₪. יש לזכור שבסבב הקודם כבר הוענקו הקצבות לשנים 2013-2014 בסך 4,250,000 ₪. כך חולק לשנים 2013-2014 סכום של 7,061,500 ₪ מהנתונים שהוצגו לעיל אפשר ללמוד:

- הארגונים הפנימו שיש להתאים את גובה הסכומים המבוקשים לאפשרויות.
- כיוון שכך, ההנהלה נעתרה לבקשות והעניקה לארגונים בסבב זה – סבב 12- את הסכומים המבוקשים.

ערעורים ומינוי חברי ועדת הערעורים

להחלטות בסבב זה לא הוגשו ערעורים. שלושה ערעורים שהוגשו על החלטות בסבב 10 טופלו רק בתחילת הסבב הנוכחי.

שני ערעורים נדחו ע"י ועדת הערעורים, ערעור אחד התקבל חלקית. אברהם ון דר האל, איש בנק ישראל לשעבר, מונה לחבר ועדת הערעורים במקום אפרים אייזמן שהתפטר עקב מינוי כגזבר ארגון עולי הולנד. אנחנו מודים לאפרים על תרומתו הרבה להנהלת SCMI כחבר ועדת הערעורים. ההנהלה הצביעה פה אחד בעד הארכת כהונתם של יוסי דותן ודייב וולף כחברים בוועדת הערעורים לעוד ארבע שנים.

שינוי התקנון

בהתאם לתקנון של SCMI עמדה תקופת הכהונה של שישה חברי ההנהלה להסתיים, בתום סבב זה לבין במהלך הסבב הקרוב. בעקבות הקושי שבו נתקלנו בחיפוש אחר גזבר חדש ואף בחיפוש אחרי חבר ועדת הערעורים, כבר בתחילת הסבב הועלה האשפרות של הארכת הכהונה של חברי ההנהלה. התלוו לזה דיונים נוקבים שבהם הובאו טיעונים של הקפדה על רוח ועל כללי התקנון עד להתחשבות במציאות של הקושי המובהק למצוא אנשים מתאימים שמוכנים להקדיש מזמנם וגם מתאימים להתמודד עם חומר מורכב הדורש לעתים קרובות החלטות לא פשוטות. לאחר אישור הנהלת SCMI וגם (כנדרש) של האסיפה הכללית של פלטפורם ישראל הוגשה בסופו של התהליך פנייה לעורך דין בהולנד (כזכור SCMI הינה עמותה לפי החוק ההולנדי) שינוי סעיף 4.4 ע"מ לאפשר הארכה שלישית של הכהונה בת שנתיים לחברי SCMI לסה"כ תקופת הכהונה של שמונה שנים. באותה ההזדמנות נמחקו הארגונים SINJOI וטמפו דולו מרשימת החברים. בימים אלה קיבלנו את הנוסח המתוקן.

שינוי מקום.....הישיבות

לאחר ש SPI ביטל את משרדו בשדר' יהודית החליטו הארגונים שנתרו, ארגון עולי הולנד, ניני צ'ופ ו SCMI לחלק את המרחב בצורה יותר מועילה עבור הארגונים. לאחר סיכום עם בעל הבית, שונתה החלוקה הפנימית, וקיבלנו חדר ישיבות ראוי לשמו. ב 23 בדצמבר קיימנו את הישיבה הראשונה במקום המחודש. לרוב החברים הנגישות לתל אביב יותר קלה וזולה (ברכבת) ובסך הכל עלות הישיבות ירדה. זאת הזדמנות להודות להנהלת בית יוליאנה על האירוח היפה והנדיב.

SAMO

בהמשך לדיווח מלפני שנה נוכל לדווח שאחרי מאמצים בלתי פוסקים שכללו פגישה נוספת של יו"ר SCMI עם האחראית על המחלקה המשפטית במשרד האוצר ההולנדי וכן גורמים נוספים, העבירה SAMO לארץ את החלק הארי של יתרת הכספים המיועד ל-SCMI בסך 2 מיליון אירו באוגוסט השנה (2013). עדיין קיימים סכומים בעמותות מרור שונות בהולנד. לאחר סגירת עמותות אלה תחולק היתרה לפי המפתח 74% להולנד ו 26% לישראל.

אחסון ודיגיטליזציה של הארכיונים של הארגונים

לפני כשמונה שנים החלה SPI בדיגיטליזציה של החומר הארכיוני שברשות העמותה בתמיכה של כספי מרור. הפרויקט נתקע וסימו לא נראה באופן. לפני כשנתיים ביקשה המרכז לחקר יהדות הולנד סיוע מ SCMI בדיגיטליזציה של הארכיון שלה. בהסכמה של כל הצדדים הוחלט שהמרכז לחקר יהדות הולנד תיקח על עצמה גם את המשך הפרויקט של SPI וכך היא סיימה שני הפרויקטים בזמן קצר ובהצלחה. נשאלה השאלה האם SCMI מסוגלת ורוצה לתמוך בפרויקטים דומים אשר יוגשו בעתיד ע"י ארגונים נוספים. אפשר לשאול מה הצורך בזה?

שאלה נוספת האם יש חשיבות לשימור ההיסטוריה? מדובר על פרק זמן בהיסטוריה של יהדות הולנד שבו פתאום התקבל סכום כסף גדול מאד. בלי הכספים האלה הארגונים לא היו מתפתחים כפי שאנו מכירים אותם היום. מכיוון שחלקה של SCMI מרכזית בהתפתחות זו, עלתה השאלה האם היא מחויבת לתמוך משמעותית בכל ארגון שמגיש פרויקט ארכוב. הוחלט שאין מקום להחלטה גורפת. כל בקשה שתוגש ע"י ארגון כלשהו תידון לגופו של עניין.

פרויקט גיוס כספים

אין זה סוד שכספי מרור הולכים ואוזלים ועל העמותות להתכונן לתקופה בה ידלל המקור הזה. לכן בשנת 2011 הועלה הרעיון על ידי אלברט דה פריס ואברהם רות לגייס איש מקצוע שירכז את כל נושא גיוס התרומות עבור העמותות ההולנדיות וידריך אותן כל אחת לפי הצורך. נבחרו 6 עמותות שיש להן פוטנציאל לגיוס תרומות ע"מ שיתחילו את הפרויקט. SCMI הסכים לממן את השנתיים הראשונות של פרויקט הגיוס, על מנת לתת תמריץ ולעזור לעמותות להיערך לקראת התקופה בה לא יהיו יותר כספי מרור.

במחצית 2012 גויסה גב' מירב בצר לרכז את ההדרכה והליווי של הפרויקט. עדו היימנס ובני לייזר לקחו על עצמם לרכז את ועדת ההיגוי על מנת ללוות את הפרויקט באופן שוטף. הצטרפותן הפעילה של העמותות היא עדיין איטית. יחד עם זאת כבר חלק (אומנם קטן) מהבקשות הניב תוצאות.

הדו"חות הכספיים של SCMI לשנת 2012

בישיבה של 26.5.2013 הציג רו"ח אילן קמיל את הדוחות הכספיים לשנה 2012. במסגרת זו התייחס רו"ח קמיל לנושאים הבאים:

- לא חל שינוי לגבי סה"כ נכסי העמותה והם מסתכמים בסוף 2012 לכדי כ- 16 ½ מיליון ₪.
  - הרכב ההשקעות של נכסי העמותה הינו סולידי. בשנה המדווחת הניבו ההשקעות קרוב ל 9%.
  - משנת 2007 (מועד מינוי הנהלה זו) ההשקעות נשאו רווח של כ- 5,4 מיליון ₪. זה הישג מכובד מאד בתנאי השוק הקיימים, כאשר משבר פיננסי כבד פקד את העולם.
  - ההון העצמי מחולק לשני חלקים;
    - כספים שלגביהם קיימת התחייבות (הקצבות לפרויקטים שנמצאים בתהליך) בסך של כ- 6 מיליון ₪. מאז שנת 2007 נעשה מאמץ להוריד את ההתחייבויות הפתוחות מ- 17 מיליון ₪ ב- 2007, לכדי כ- 5,3 מיליון במחצית 2013. במשך שנת 2012 שילמנו עבור פרויקטים 6,118,225 ₪.
    - בסוף שנת 2012 הסכום פנוי לחלוקה עמד על כ- 10.5 מיליון ₪.
- בסוף הישיבה אישרה ההנהלה של SCMI פה אחד את הדוחות הכספיים והוחלט למנות את רו"ח אילן קמיל גם לשנת 2013 כרו"ח של העמותה.

צמצום בהוצאות

כבשנים הקודמות הצלחנו להמשיך במגמה וצמצמנו את ההוצאות לסכום של 239,433 ₪. מתברר שכאשר חושבים "הסכומים" ניתן לצמצם הוצאות שוטפות בלי לפגוע בטיב העבודה.

הגשת פרויקטים חדשים לסבב הבא תהיה עד ל 31 באוקטובר 2013

סיכום שנים עשר סבבים במספרים וסכומים.

הנהלת SMO העניקה הקצבות בסבבים 1 ו-2 בלבד. הנהלת SCMI העניקה הקצבות ביתר הסבבים.

א. סיכום כללי סבבים 1-12

סה"כ סבבים 1-12		סבב 12 הכולל 2013-14 פחות מה שחולק בסבב 11 עבור השנים האלה		סה"כ סבבים 1-11			
מספר בקשות	סכומים ב-M ש"ח	מספר בקשות	סכומים ב-M ש"ח	מספר בקשות	סכומים ב-M ש"ח	M = מיליון	
	66.8		2.8		64.0	יועד להקצבות	1
398	471.7	20	9.8	378	461.9	בקשות שהוגשו	2
36	48.7	4	2.2	32	46.5	בקשות שנמשכו על ידי הארגונים	3
37	49.9	0	0	37	49.9	בקשות שנדחו מאחר והן לא עמדו בתנאי הסף	4
2	3.7	0	0	2	3.7	לא טופלו בגלל חוסר בנתונים או מסמכים	5
323	369.4	16	7.6	307	361.8	בקשות קבילות	6
	132.5		3.9		128.6	השתתפות עצמית של הארגון ו/או השתתפות צד ג'	7
	239.1		5.9		233.2	סכום שהארגונים בקשו מכספי "מרור"	8
113	70.6	3	1.14	110	69.5	בקשות שנדחו. הסיבות פורטו לכל ארגון בהודעה על הדחייה	9
15		0		15		הוענק אשור מראש לשימוש במקדמה הגלובאלית	10
2	0.1	0		2	0.1	ארגון החליט לא לקבל את ההקצבה, כי הפעילות לא התבצעה	11
8		0		8		בקשות שונות של ארגון אחד שאוחדו	12
185	64.2	13	2.8	172	61.4	בקשות שאושרו לבצוע וקבלת הקצבה מכספי "מרור"	13
53		3 סבב 10		50		ערעורים שהוגשו	14
16	3.3	1 חלקית	0.035	15	3.27	ערעורים שהתקבלו	15
201	67.5	14	2.8	187	64.7	הקצבות מכספי "מרור" כולל ערעורים שהוכרו	16
	44.3				23.2	מכספי "מרור" ממשלתיים SMO בסבבים 1 ו-2	
						מכספי "מרור" קולקטיביים בישראל SCMI בסבבים 3-12	

כספי "מרור" יועדו למטרות קולקטיביות העונות לצרכים העכשוויים של הקהילה של יוצאי הולנד בישראל, תוך תשומת לב מיוחדת לניצולי השואה. כ-82% מהסכומים שהוענקו בשנים עשר הסבבים הוענקו בתחומים סעד ורווחה, בעיקר לפרויקטים לטובת הגיל השלישי, דהיינו ניצולי השואה (ברובם) ועולים מלפני 1940. יתר הכספים חולקו לחינוך, הנצחה וזיכרון.

ג. טבלת החלוקה של סבב 12 (באלפי ₪)

מספר הפרויקט	שם הפרויקט	שם הארגון	סכום שהוקצב	לשנה 2013	לשנה 2014
13/2001	יום הולנד	ארגון עולי הולנד	156	156	
13/2002	גיוס כספים לעמותות הולנדיות	ארגון עולי הולנד **	270	100	170
13/2003	שיפוץ הקומה	ארגון עולי הולנד *	35	35	
13/2004	השתתפות בשכר דירה	ארגון עולי הולנד *	50	25	25
13/2005	טיפול בבתי אבות לא הולנדיים	ניני צ'ופ	300	150	150
13/2006	Home care	ניני צ'ופ	250	125	125
13/2007	פעילות ליבה	ניני צ'ופ	1,400	700	700
13/2014	פעילות חברתית להולנדים בבית בארט	רעות	50	25	25
13/2015	ספר על יחס החברה ההולנדית בעת מלחה"ע השנייה	יד ושם	40.5	40.5	
13/2016	שדרוג התערוכה ההולנדית, תחליף לפרויקט שבוטל	בית לוחמי הגטאות	100	100	
13/2018	ריפוי בעיסוק	בית יוליאנה	70	35	35
13/2019	ריפוי בדיבור	בית יוליאנה	30	15	15
13/2020	תוכנה לניהול תרופות	בית יוליאנה	25	25	
12/102	הענקת מלגות לסטודנטים	קרן מלגות אחרי ערעור	35	35	
		סה"כ	2,811.5	1566.5	1245.0

** לכיסוי העלות עבור כל הארגונים המשתתפים
* עלות משותפת לארגון עולי הולנד, ניני צ'ופ, SCMI

אברהם (אלברט) דה פריס, יושב ראש   חנה רינת, מזכיר

(רשמה חנה רינת)